

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O KULTURNIM VIJEĆIMA I
FINANCIRANJU JAVNIH POTREBA U KULTURI**

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O KULTURNIM VIJEĆIMA I FINANCIRANJU JAVNIH POTREBA U KULTURI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje osnivanje i rad kulturnih vijeća vezan uz predlaganje ciljeva kulturne politike i mjera za njezino provođenje na razini Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, način financiranja te ostali uvjeti koje primjenjuju Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u financiranju javnih potreba u kulturi, kao i osnivanje i upravljanje ustanovama u kulturi čije osnivanje i upravljanje nije uređeno posebnim zakonima, a koje se financiraju iz sredstava državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na sve fizičke i pravne osobe koje su prijavitelji programa i projekata financiranja javnih potreba u kulturi, odnosno korisnici sredstava za financiranje tih programa i projekata koje dodjeljuju davatelji sredstava iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 2.

U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. *javne potrebe u kulturi* - djelatnosti, programi i projekti, aktivnosti i manifestacije u kulturi od interesa za Republiku Hrvatsku i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
2. *davatelj financijskih sredstava* - Republika Hrvatska, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, a ovlasti davatelja financijskih sredstava obavljaju ministar nadležan za kulturu, župan, gradonačelnik i općinski načelnik
3. *korisnik financijskih sredstava* - fizička i pravna osoba kojoj su dodijeljena sredstva državnog proračuna, koja uključuju namjenska sredstva od igara na sreću i spomeničke rente te sredstva proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i sredstva javnih fondova i prihoda javnih trgovačkih društava i drugih javnih institucija, fondova Europske unije i inozemnih javnih izvora za programe i projekte u kulturi
4. *kulturna vijeća* - stručna savjetodavna tijela koja se osnivaju sukladno ovom Zakonu za pojedina područja umjetničkog i kulturnog stvaralaštva radi predlaganja ciljeva kulturne politike i mjera za njezino provođenje, ostvarivanja utjecaja kulturnih djelatnika i umjetnika na razvoj kulture i umjetnosti, a posebice za predlaganje i stručno vrednovanje programa i projekata u kulturi od interesa za Republiku Hrvatsku ili od interesa za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, za koja se sredstva osiguravaju iz državnog proračuna Republike Hrvatske i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: Vijeća)
5. *ustanove u kulturi* - javne ustanove koje se osnivaju za obavljanje pretežito kulturnih djelatnosti u skladu s ovim Zakonom, a koje osniva Republika Hrvatska, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravna osoba u pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te ustanove

koje Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave osniva zajedno s drugom pravnom i fizičkom osobom.

Članak 3.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 4.

(1) Javne potrebe u kulturi, za koje se sredstva osiguravaju u državnom proračunu Republike Hrvatske, odnose se na ustanove u kulturi, umjetničke organizacije, umjetnike, udruge, druge fizičke i pravne osobe te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u sljedećim djelatnostima i područjima:

1. kulturne djelatnosti:
 - a) arhivska djelatnost
 - b) muzejska djelatnost
 - c) knjižnična djelatnost
 - d) nakladnička i knjižarska djelatnost
 - e) audiovizualna djelatnost
2. kulturno-umjetničko stvaralaštvo:
 - a) dramska i plesna umjetnost
 - b) glazbena i glazbeno-scenska umjetnost
 - c) književnost
 - d) vizualne umjetnosti, dizajn i arhitektura
 - e) interdisciplinarne i nove umjetničke i kulturne prakse
 - f) digitalna umjetnost
 - g) kulturno-umjetnički amaterizam
3. djelatnost zaštite, očuvanja i održivog upravljanja kulturnom baštinom
4. transverzalna područja:
 - a) međunarodna kulturna suradnja i mobilnost
 - b) dostupnost, pristup i sudjelovanje u kulturi
 - c) raznolikost kulturnih izričaja
 - d) poduzetništvo u kulturnim i kreativnim industrijama
 - e) digitalizacija u području kulture.

(2) Javne potrebe u kulturi, za koje se sredstva osiguravaju u državnom proračunu Republike Hrvatske, odnose se i na osiguravanje prostornih i drugih resursa fizičkim i pravnim osobama u području kulture te za izgradnju, rekonstrukciju, adaptaciju, opremanje i dodjelu tih prostora.

(3) Javne potrebe u kulturi, za koje se sredstva osiguravaju u državnom proračunu Republike Hrvatske, odnose se na ostvarivanje i drugih programa i aktivnosti u kulturi od interesa za Republiku Hrvatsku.

Članak 5.

(1) Predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave programom utvrđuje javne potrebe u kulturi na temelju svojih interesa te u skladu s člankom 4. ovoga Zakona.

(2) Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dodjelom sredstava osiguravaju ravnomjeran kulturni razvitak.

(3) Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđuju u svojim proračunima sredstva za ustanove kojima su osnivači i/ili suosnivači.

(4) Odluke o sredstvima koja su namijenjena za programe i projekte ustanova iz stavka 3. ovoga članka donose se uz prethodno savjetovanje s nadležnim Vijećima i to na razini godišnjeg ili višegodišnjeg plana te se javno objavljuju na službenim mrežnim stranicama osnivača.

Članak 6.

(1) Sredstva za financiranje javnih potreba u kulturi iz članka 4. ovoga Zakona osiguravaju se u državnom proračunu putem ministarstva nadležnog za kulturu.

(2) Sredstva za financiranje javnih potreba u kulturi iz članka 5. ovoga Zakona osiguravaju se u proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(3) Sredstva za financiranje javnih potreba u kulturi iz članaka 4. i 5. ovoga Zakona osiguravaju tijela državne uprave u okviru svojih interesa za programe i projekte iz svojega djelokruga.

(4) Sredstva za financiranje javnih potreba u kulturi mogu se osigurati i osnivanjem zaklada i drugih pravnih subjekata te na drugi način u skladu sa zakonima.

II. JAVNI POZIV

Članak 7.

(1) Sredstva za financiranje javnih potreba u kulturi dodjeljuju se na temelju provedenog javnog poziva (u daljnjem tekstu: javni poziv) koji se objavljuje na službenim mrežnim stranicama davatelja financijskih sredstava najkasnije do 1. listopada za sljedeću proračunsku godinu.

(2) Javni poziv može se objaviti za provedbu jednokratnih, jednogodišnjih i višegodišnjih programa i projekata.

(3) Javni poziv otvoren je za prijavu programa i projekata najmanje 30 dana od dana javnog objavljivanja.

(4) Prijave na javni poziv podnose se na propisanim obrascima koje izrađuje davatelj financijskih sredstava.

(5) Posebni javni pozivi mogu se raspisivati i tijekom godine ovisno o prioritetima kulturne politike i sredstvima državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(6) Javnim pozivom iz stavaka 1. i 5. ovoga članka definiraju se područja javnih potreba u kulturi, prioriteti i ciljevi, postupak dodjele financijskih sredstava, uvjeti i kriteriji za dodjelu financijskih sredstava, način prijave, rokovi, postupak objave rezultata, postupak podnošenja prigovora, postupanje s prijavama nakon provedbe javnog poziva, postupak ugovaranja odobrenih sredstava, način korištenja odobrenih sredstava, način izvještavanja te praćenja korištenja sredstava sukladno ovom Zakonu.

Članak 8.

(1) Iznimno od odredbe članka 7. stavka 1. ovoga Zakona, financijska sredstva mogu se dodijeliti izravno, bez objave javnog poziva, kada zbog žurnosti djelovanja nije moguće provesti postupak dodjele sredstava putem javnog poziva, a žurnost je uzrokovana događajem koji se nije mogao predvidjeti u programu rada prijavitelja programa i projekta.

(2) Ukupni iznos sredstava odobrenih na temelju stavka 1. ovoga članka ne smije prelaziti 5 % cjelokupnog iznosa namijenjenog za financiranje programa i projekata u toj godini koji se dodjeljuje putem javnog poziva.

(3) Ograničenje ukupnog iznosa sredstava iz stavka 2. ovoga članka ne odnosi se na programe i projekte u kulturi koji su sufinancirani iz proračuna Europske unije i/ili su odabrani na javnom natječaju koji je provela institucija izvan Republike Hrvatske te u slučaju provođenja hitnih mjera zaštite kulturnoga dobra kao i poduzimanja posebnih mjera zaštite kulturnoga dobra za vrijeme trajanja izvanrednih okolnosti sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita i očuvanje kulturnih dobara.

(4) Odluka o dodjeli sredstava iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se na službenim mrežnim stranicama davatelja financijskih sredstava.

Članak 9.

Sredstva za financiranje javnih potreba u kulturi koje davatelj sredstava putem javnog poziva dodjeljuje pravnim osobama kojima nije osnivač, te fizičkim osobama uključuju sredstva za plaće, autorske i umjetničke honorare, sredstva za naknade za rad, sredstva za nabavu građe, sredstva za programe i projekte, materijalne izdatke, mobilnost i međunarodnu suradnju, usavršavanje djelatnika i suradnika, sredstva za zaštitu građe, sredstva za investicije i investicijsko održavanje i druga sredstva ako su predviđena kriterijima pojedinog javnog poziva, osim ako posebnim zakonima nije drugačije određeno.

Članak 10.

Na sve pojedinačne i programe državnih potpora i potpora male vrijednosti iz ovoga Zakona primjenjuju se pravila o državnim potporama i potporama male vrijednosti.

III. FINANCIRANJE USTANOVA U KULTURI

Članak 11.

(1) Sredstva za rad ustanova u kulturi koja osigurava osnivač ili suosnivači uključuju sredstva za plaće, sredstva za nabavu građe, sredstva za programe i projekte, materijalne izdatke, stalno stručno usavršavanje djelatnika, sredstva za zaštitu građe, kao i sredstva za investicije i investicijsko održavanje, ako posebnim zakonima nije drugačije određeno.

(2) Visinu sredstava za rad ustanove u kulturi utvrđuje osnivač na temelju programa rada i razvitka i financijskog plana ustanove, u skladu sa stavkom 1. ovoga članka te uz prethodno savjetovanje s nadležnim Vijećem, ako je ono osnovano, u dijelu koji se odnosi na programe i projekte ustanova.

(3) Sredstva za rad ustanova u kulturi osiguravaju se i iz vlastitih prihoda, donacijama, sponzorstvima, darovanjima i na drugi način u skladu sa zakonima.

(4) Vlastiti prihodi ustanova mogu se koristiti isključivo za razvoj djelatnosti ustanove koja ih je ostvarila, što uključuje i ulaganje u programe i aktivnosti te rad djelatnika sukladno pravilniku kojim ustanova uređuje mjerila i način korištenja vlastitih prihoda.

(5) Ustanova dobivenim sredstvima raspolaže sukladno zakonima, aktu o osnivanju i statutu ustanove.

Članak 12.

(1) Programe i projekte ustanova u kulturi utvrđuju tijela ustanove sukladno ovom Zakonu.

(2) Program rada i razvitka ustanove u kulturi dužne su objaviti na svojim službenim mrežnim stranicama.

(3) Ustanove u kulturi obvezne su dostaviti osnivaču, odnosno osnivačima izvješće o izvršenju programa rada i razvitka ustanove te izvješće o izvršenju financijskog plana ustanove.

Članak 13.

Ustanove u kulturi kojima je osnivač Republika Hrvatska i/ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave vode financijsko poslovanje i računovodstvo u skladu s propisima za proračunske korisnike.

IV. DODJELA PROSTORA ZA RAD

Članak 14.

(1) Tijelo državne uprave nadležno za upravljanje nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske može ministarstvu nadležnom za kulturu dati na upravljanje nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske, koje ministarstvo nadležno za kulturu daje u zakup javnim natječajem fizičkim i pravnim osobama koje djeluju u području kulture za potrebe kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, produkcije, distribucije, edukacije i sudjelovanja u kulturi, za čuvanje građe koja ima status kulturnog dobra te kada obavljaju djelatnost koja je od interesa za Republiku Hrvatsku prema posebnom propisu.

(2) Nekretninu iz stavka 1. ovoga članka ministarstvo nadležno za kulturu može dodijeliti i neposrednom pogodbom u zakup pravnoj osobi čija je djelatnost od posebnog interesa za kulturni razvitak Republike Hrvatske, a temeljem kriterija koje uređuje Vlada Republike Hrvatske uredbom iz stavka 8. ovoga članka.

(3) Izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave može dati u zakup javnim natječajem prostor za rad i nekretnine u svom vlasništvu fizičkim i pravnim osobama koje djeluju u području kulture za obavljanje pojedine kulturne djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka, odnosno djelatnosti koje su od posebnog interesa za kulturni razvitak jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(4) Izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave može i neposrednom pogodbom nekretninu i prostor za rad iz stavka 1. ovoga članka dodijeliti u zakup pravnoj osobi čija je djelatnost od posebnog interesa za kulturni razvitak jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, a temeljem kriterija utvrđenih općim aktom iz stavka 7. ovoga članka.

(5) Davatelj nekretnine iz stavaka 1. i 3. ovoga članka može utvrditi posebnu visinu naknade za korištenje nekretnine prema kriterijima ekonomske održivosti obavljanja pojedine kulturne djelatnosti i namjeni nekretnine, a ne na temelju tržišno najpovoljnije ponude, kao i vremensko razdoblje davanja nekretnine u zakup, sukladno javnom natječaju.

(6) Davatelj nekretnine iz stavaka 1. i 3. ovoga članka u okviru svoga djelokruga utvrđuje kriterije ekonomske održivosti i društvenih interesa obavljanja pojedine kulturne djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka i namjenu nekretnine te ih objavljuje na svojim mrežnim stranicama.

(7) Predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave općim aktom propisuje kriterije za dodjelu prostora za rad i drugih nekretnina u njihovom vlasništvu korisnicima iz stavka 1. ovoga članka.

(8) Vlada Republike Hrvatske uredbom propisuje kriterije za dodjelu korisnicima iz stavka 1. ovoga članka prostora za rad i drugih nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske koje su dane na upravljanje ministarstvu nadležnom za kulturu.

(9) Odluke o dodjeli prostora za rad i nekretnina iz stavaka 1. do 4. ovoga članka javno se objavljuju na službenim mrežnim stranicama davatelja nekretnina.

V. OSNIVANJE I ULOGA VIJEĆA U KREIRANJU I OSTVARIVANJU KULTURNIH POLITIKA

Članak 15.

(1) Vijeća kontinuirano prate i razmatraju stanje u pojedinim područjima umjetničkog i kulturnog stvaralaštva, daju prijedloge za poticanje njihova razvitka i unaprjeđivanja, predlažu ciljeve kulturne politike i mjere za njihovo provođenje, stručne podloge i mišljenja te obavljaju i druge poslove sukladno ovom Zakonu.

(2) Vijeća u svom radu:

- stručno vrednuju i ocjenjuju programe i projekte prijavljene na javni poziv
- predlažu kriterije vrednovanja programa i projekata
- posebno razmatraju mjere za poticanje i promicanje profesionalnoga kulturnog i umjetničkog stvaralaštva i kulturnog amaterizma u području svoje nadležnosti te ministru nadležnom za kulturu, odnosno svojim osnivačima, predlažu mjere za njihovo unaprjeđenje
- posebnu pozornost posvećuju promicanju hrvatskog i umjetničkog stvaralaštva u inozemstvu, kao i mjerama koje omogućuju hrvatskoj javnosti da se upoznaje s priznatim vrijednostima i suvremenim nastojanjima u umjetnosti i kulturi drugih naroda, po potrebi uspostavljajući vezu i međusobnu razmjenu mišljenja
- polazeći od potreba u kulturi i umjetnosti svih manjina, marginaliziranih i ranjivih skupina društva, posebnu pozornost posvećuju promicanju njihovih potreba u kulturi kao i njihovom stvaralaštvu te potiču promicanje dijaloga, kulturne raznolikosti i uključenosti.

VI. VIJEĆA PRI MINISTARSTVU NADLEŽNOM ZA KULTURU

Članak 16.

(1) Pri ministarstvu nadležnom za kulturu osnivaju se Vijeća za sljedeća područja:

- knjigu i nakladništvo
- dramsku i plesnu umjetnost
- glazbenu i glazbeno-scensku umjetnost
- vizualne umjetnosti
- međunarodnu kulturnu suradnju
- kulturno-umjetnički amaterizam
- interdisciplinarne i nove umjetničke i kulturne prakse.

(2) Sljedeći razvoj suvremene kulture, umjetnosti, kulturnih i kreativnih industrija, osnivaju se prema potrebi i povjerenstva odlukom ministra nadležnog za kulturu.

(3) Stručno vrednovanje podnesenih prijedloga za djelatnosti za koje je prema posebnom zakonu osnovano stručno vijeće provodi nadležno stručno vijeće.

Članak 17.

(1) Vijeća imaju pet članova od kojih je jedan predsjednik Vijeća.

(2) Za članove Vijeća imenuju se umjetnici, stručnjaci i kulturni djelatnici istaknuti u područjima umjetnosti i kulture.

(3) U radu Vijeća sudjeluju bez prava odlučivanja i službene osobe ministarstva nadležnog za kulturu zadužene za područje rada Vijeća.

Članak 18.

(1) Ministar nadležan za kulturu pokreće postupak imenovanja članova Vijeća javnim pozivom ustanovama u kulturi, umjetničkim organizacijama i udrugama te drugim pravnim i fizičkim osobama koje obavljaju djelatnost u području kulture i umjetnosti za podnošenje pisanih i obrazloženih prijedloga kandidata za člana Vijeća, za svako pojedino područje djelovanja Vijeća prema članku 16. ovoga Zakona.

(2) Javni poziv iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se na mrežnim stranicama ministarstva nadležnog za kulturu, a rok za podnošenje prijedloga ne može biti kraći od 15 dana od dana njegove objave.

(3) Na temelju prispjelih prijedloga ministar nadležan za kulturu odlukom imenuje predsjednika i članove Vijeća vodeći računa o njihovoj stručnosti i ravnomjernoj regionalnoj zastupljenosti.

Članak 19.

(1) Članovi Vijeća imenuju se na četiri godine.

(2) Ministar nadležan za kulturu razriješi će člana Vijeća i prije isteka vremena iz stavka 1. ovoga članka ako:

- podnese zahtjev za razrješenje
- se protivno odredbi članka 23. ovoga Zakona nije izuzeo iz raspravljanja i odlučivanja
- ne ispunjava ili neuredno ispunjava obveze utvrđene ovim Zakonom ili drugim propisima te općim aktom kojim se uređuje rad Vijeća
- svojim djelovanjem ili ponašanjem narušava ugled Vijeća ili ministarstva nadležnog za kulturu
- je pravomoćno osuđen za kazneno djelo.

(3) Prijedlog za pokretanje postupka razrješenja na temelju stavka 2. podstavaka 2. do 5. ovoga članka mogu podnijeti i predlagatelji člana Vijeća iz članka 18. stavka 1. ovoga Zakona.

(4) Član Vijeća stavlja mandat na raspolaganje ako prestane mandat ministru nadležnom za kulturu koji je donio odluku o njegovom imenovanju.

VII. VIJEĆA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Članak 20.

- (1) Vijeća se osnivaju za područje županije i grada koji ima više od 10.000 stanovnika.
- (2) Vijeća mogu osnovati i drugi gradovi i općine ako to ocijene svrhovitim.
- (3) Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave može, uvažavajući posebne potrebe i okolnosti u području kulture, osnovati samo jedno Vijeće za sve djelatnosti i područja, a koje može ovlastiti i za osnivanje posebnih stručnih povjerenstava određujući njihove zadaće i način rada za različita područja kulture iz članka 4. i članka 16. stavka 1. ovoga Zakona.
- (4) Akt o osnivanju Vijeća iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- (5) Aktom o osnivanju utvrđuje se broj Vijeća i njihov djelokrug, broj članova Vijeća, zadaće, način rada i odlučivanja Vijeća sukladno ovom Zakonu.
- (6) Akt o imenovanju predsjednika i članova Vijeća donosi izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- (7) Akt o osnivanju Vijeća iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka dostavlja se ministarstvu nadležnom za kulturu.
- (8) Pored odredbi ovoga Zakona kojima se uređuju pitanja vezana uz njihovo osnivanje, zadaće i rad, na Vijeća jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave primjenjuju se odgovarajuće i odredbe članaka 17., 18. i 19. te odredbe glave VIII. ovoga Zakona.

Članak 21.

- (1) U jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koje nemaju osnovana Vijeća prema članku 20. stavku 2. ovoga Zakona, stručno vrednovanje prijavljenih programa i projekata provode stručna povjerenstva.
- (2) Akt o osnivanju stručnih povjerenstava iz stavka 1. ovoga članka donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- (3) Aktom o osnivanju iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje se broj stručnih povjerenstava i njihov djelokrug, broj članova, zadaće, način rada i odlučivanja stručnih povjerenstava sukladno ovom Zakonu.
- (4) Akt o imenovanju predsjednika i članova stručnih povjerenstava donosi izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje osigurava obavljanje stručnih, administrativnih, tehničkih i drugih poslova potrebnih za rad povjerenstava, kao i sredstva potrebna za njihov rad.

VIII. RAD VIJEĆA

Članak 22.

(1) Vijeće donosi Poslovnik o radu.

(2) U postupku vrednovanja programa i projekata, Vijeće nakon provedenog postupka dostavlja davatelju financijskih sredstava svoj prijedlog koji sadrži popis programa i projekata s predloženim iznosom financijske potpore.

(3) Vijeće daje pisana mišljenja i prijedloge vezane uz predlaganje ciljeva nacionalne, lokalne, odnosno područne kulturne politike i za njezino provođenje.

(4) Javnost rada Vijeća ostvaruje se objavljivanjem zapisnika o radu Vijeća na mrežnim stranicama davatelja financijskih sredstava.

(5) Pristup informacijama sadržanim u zapisniku iz stavka 4. ovoga članka o predloženom iznosu financijske potpore za pojedini program i projekt i načinu na koji je pojedini član Vijeća glasovao ograničava se kako bi se izbjegao mogući pritisak na članove Vijeća i time ograničilo njihovu slobodu u izražavanju mišljenja.

(6) Članovi Vijeća s prebivalištem izvan mjesta rada Vijeća imaju pravo na naknadu putnih troškova i troškova smještaja kada prisustvuju sjednicama Vijeća.

(7) Članovi Vijeća imaju pravo na naknadu za rad sukladno odluci ministra nadležnog za kulturu, odnosno župana, gradonačelnika ili općinskog načelnika.

Članak 23.

(1) Član Vijeća dužan je izuzeti se iz raspravljanja i odlučivanja ako je:

- predlagatelj programa i projekta koji je predmet rada Vijeća pravna osoba u kojoj je on ili s njim povezana osoba vlasnik, dioničar, imatelj udjela, član upravljačkog ili nadzornog tijela pravne osobe, ravnatelj ili drugi voditelj poslovanja te pravne osobe
- on ili s njim povezana osoba u ugovornom ili drugom odnosu s predlagateljem programa i projekta.

(2) Povezane osobe u smislu stavka 1. ovoga članka su srodnik po krvi u ravnoj liniji, a u pobočnoj liniji do četvrtog stupnja zaključno, bračni ili izvanbračni drug, životni partner ili neformalni životni partner te posvojitelj ili posvojenik, partner-skrbnik ili osoba pod partnerskom skrbi.

(3) Svi članovi Vijeća dužni su potpisati izjavu o nepristranosti i povjerljivosti te izjavu o nepostojanju sukoba interesa kojom potvrđuju da će procjenjivati samo one prijedloge u vezi s kojima nemaju nikakve materijalne ili druge interese.

Članak 24.

(1) Stručne, administrativne, tehničke i druge poslove potrebne za rad Vijeća iz članka 16. ovoga Zakona i Nacionalnog vijeća za kulturu obavlja ministarstvo nadležno za kulturu.

(2) Župan, gradonačelnik i općinski načelnik osiguravaju obavljanje stručnih, administrativnih, tehničkih i drugih poslova potrebnih za rad Vijeća iz članka 20. ovoga Zakona, kao i sredstva potrebna za njihov rad.

Članak 25.

(1) Davatelj financijskih sredstava može u slučaju transverzalnih i interdisciplinarnih projekata imenovati povjerenstvo.

(2) Povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka sastoji se od imenovanih članova Vijeća i po potrebi dodatnih stručnjaka.

IX. NACIONALNO VIJEĆE ZA KULTURU

Članak 26.

(1) Nacionalno vijeće za kulturu je najviše stručno savjetodavno tijelo koje ministru nadležnom za kulturu pruža stručnu pomoć pri izradi i praćenju srednjoročnih i dugoročnih akata strateškog planiranja.

(2) Nacionalno vijeće za kulturu čine predsjednici Vijeća iz članka 16. ovoga Zakona i predsjednici Vijeća osnovanih po posebnom zakonu, a predsjedava mu ministar nadležan za kulturu.

(3) Ministar nadležan za kulturu obvezan je najmanje jednom godišnje sazvati Nacionalno vijeće za kulturu, a ono može započeti s radom kada je prisutna većina članova Vijeća iz stavka 2. ovoga članka.

(4) U radu Nacionalnog vijeća za kulturu na poziv ministra nadležnog za kulturu mogu sudjelovati i predsjednici Vijeća županija, gradova i općina, bez prava glasa.

X. ODLUKA O DODJELI FINANCIJSKIH SREDSTAVA

Članak 27.

(1) Na temelju prijedloga Vijeća, odnosno povjerenstava, koji ima savjetodavni karakter, davatelj financijskih sredstava donosi odluku o dodjeli financijskih sredstava.

(2) Odluka o dodjeli financijskih sredstava donosi se u roku od 90 dana od dana donošenja državnog proračuna, odnosno proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(3) Odluka o dodjeli financijskih sredstava za posebne javne pozive raspisane tijekom godine donosi se u roku 60 dana od dana završetka javnog poziva.

(4) Odluka o dodjeli financijskih sredstava objavljuje se na službenim mrežnim stranicama davatelja financijskih sredstava.

Članak 28.

(1) Odluka o dodjeli financijskih sredstava je akt poslovanja i ne vodi se kao upravni postupak te se na postupak prigovora ne primjenjuju odredbe o žalbi kao pravnom lijeku u upravnom postupku.

(2) Prigovor iz stavka 1. ovoga članka podnosi se u roku od osam dana od dana dostave odluke o dodjeli financijskih sredstava.

(3) Odluka iz stavka 2. ovoga članka dostavlja se javnom objavom na mrežnoj stranici davatelja financijskih sredstava.

(4) Dostava se smatra obavljenom istekom osmoga dana od dana javne objave na mrežnoj stranici davatelja financijskih sredstava.

(5) Davatelj financijskih sredstava dužan je odgovoriti na prigovor iz stavka 2. ovoga članka u roku od 30 dana od dana podnošenja prigovora.

XI. SKLAPANJE UGOVORA O FINANCIRANJU

Članak 29.

(1) S prijaviteljem programa i projekta, kojem su odobrena financijska sredstva na temelju odluke iz članka 27. ovoga Zakona, davatelj financijskih sredstava sklapa ugovor o financiranju.

(2) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka obvezno sadrži iznos odobrenih financijskih sredstava za projekt ili program, rokove isplate odobrenih sredstava te obveze davatelja i obveze korisnika financijskih sredstava.

Članak 30.

(1) Obvezu višegodišnjeg financiranja ministarstvo nadležno za kulturu preuzima ugovorom kojim se uređuje plaćanje u sljedećim godinama, sukladno zakonu kojim se uređuje planiranje, izrada, donošenje i izvršavanje proračuna.

(2) Obveze po investicijskim projektima mogu se preuzeti tek po provedenom stručnom vrednovanju i ocijenjenoj opravdanosti i učinkovitosti investicijskog projekta.

(3) Ako za vrijeme trajanja ugovora iz stavka 1. ovoga članka dođe do smanjenja sredstava državnog proračuna za područje kulture u takvom obimu, da kulturni program i projekt više nije moguće financirati u utvrđenom opsegu, višegodišnji ugovor će se izmijeniti u skladu s promijenjenim okolnostima, odnosno raskinuti.

(4) U slučaju raskida ugovora iz stavka 1. ovoga članka, korisnik sredstava obavezan je izvršiti dio programa i projekta koji odgovara do raskida primljenim sredstvima u skladu s ugovorom, osim ako takvo ispunjenje nema svrhe.

(5) U slučaju djelomičnog izvršenja programa i projekta iz stavka 4. ovoga članka korisnik je obavezan vratiti primljena sredstva koja nisu upotrijebljena za izvršenje programa i projekta koji je bio predmet ugovora, ministarstvu nadležnom za kulturu.

Članak 31.

(1) Davatelj financijskih sredstava dužan je nadzirati namjensko trošenje sredstava odobrenih ugovorom o financiranju za vrijeme provođenja i/ili po završetku programa i projekta.

(2) U realizaciji obveze iz stavka 1. ovoga članka, davatelj financijskih sredstava dužan je od korisnika sredstava zahtijevati podnošenje izvješća o potrošnji proračunskih sredstava te ima pravo poduzimati i druge radnje koje omogućuju učinkovit nadzor, uključujući i angažman vanjskih neovisnih stručnjaka.

(3) Korisnik financijskih sredstava dužan je dostaviti davatelju financijskih sredstava sve potrebne podatke o provođenju programa i projekta na obrascu izvješća koji propisuje davatelj financijskih sredstava.

(4) Obrazac izvješća iz stavka 3. ovoga članka obuhvaća popis svih prihoda te izravnih i neizravnih troškova koji su nastali tijekom i u svrhu provedbe programa i projekta.

(5) Obrazac izvješća iz stavka 3. ovoga članka ministar nadležan za kulturu propisuje pravilnikom, a izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odlukom.

Članak 32.

Sredstva koja su dodijeljena korisniku financijskih sredstava na temelju ugovora o financiranju sukladno odredbama ovoga Zakona, ne mogu biti predmet ovrhe u smislu odredaba zakona kojim se uređuje ovršni postupak, osim u slučaju zahtjeva davatelja financijskih sredstava za povrat sredstava.

XII. RASKID UGOVORA O FINANCIRANJU

Članak 33.

(1) Davatelj financijskih sredstava ima pravo raskinuti ugovor o financiranju ako:

- je korisnik financijskih sredstava u postupku dodjele financijskih sredstava dostavio lažnu ili netočnu dokumentaciju, zbog koje mu ne bi mogla biti dodijeljena financijska sredstva
- korisnik financijskih sredstava ne ispunjava svoje ugovorne obveze niti nakon pisane opomene davatelja financijskih sredstava, a za to nema opravdan razlog o kojem je obavijestio davatelja financijskih sredstava

- korisnik financijskih sredstava ne dostavlja izvješća o potrošnji proračunskih sredstava ili na drugi način onemogućava davatelja financijskih sredstava u provođenju nadzora nad korištenjem tih sredstava.

(2) U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka davatelj financijskih sredstava ima pravo na povrat isplaćenih financijskih sredstava, uvećanih za iznos zakonskih zateznih kamata.

Članak 34.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezne su ministarstvu nadležnom za kulturu dostaviti izvještaj o realizaciji financiranja javnih potreba u kulturi za prethodnu godinu u roku od 30 dana od donošenja godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, na obrascu koji utvrđuje ministar nadležan za kulturu pravilnikom.

XIII. OSNIVANJE I UPRAVLJANJE USTANOVAMA U KULTURI

Članak 35.

(1) Ustanove u kulturi osnivaju se za trajno obavljanje djelatnosti u kulturi te organiziranje aktivnosti i manifestacija u realizaciji javnih potreba u kulturi od interesa za njihove osnivače.

(2) Ustanove iz stavka 1. ovoga članka obavljaju djelatnost kao javnu službu.

(3) Ustanove iz stavka 1. ovoga članka mogu obavljati i druge djelatnosti u kulturi sukladno posebnim propisima.

(4) Ustanove iz stavka 1. ovoga članka su centri za kulturu, glazbene i audiovizualne ustanove te druge ustanove čije osnivanje, ustrojstvo, upravljanje i rad nije uređeno posebnim zakonima.

(5) Djelatnost centara za kulturu obuhvaća:

- pripremu i organizaciju te javno izvođenje, prikazivanje i predstavljanje kulturno-umjetničkog stvaralaštva
- organizaciju kulturno-umjetničke poduke, edukativnih aktivnosti i radionica, tribina, predavanja, konferencija i stručnih skupova
- aktivnosti i manifestacije usmjerene na povećanje dostupnosti, pristupa i sudjelovanja u kulturi, raznolikosti kulturnog sadržaja te suradnje s organizacijama civilnoga društva
- obavljanje kulturnih djelatnosti iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona i ostalih djelatnosti sukladno posebnim propisima.

(6) Odredbe glave XIII. ovoga Zakona, osim članka 38. i članka 41. stavka 4. ovoga Zakona, ne primjenjuju se na ustanove u kulturi čije je osnivanje, ustrojstvo, upravljanje i rad uređeno posebnim zakonima.

Članak 36.

Tijela ustanove u kulturi su ravnatelj, upravno vijeće i stručno vijeće, osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Članak 37.

(1) Ustanova u kulturi s više od pet zaposlenika ima upravno vijeće koje ima tri ili pet članova.

(2) Upravno vijeće usvaja program rada i razvitka ustanove u kulturi na prijedlog ravnatelja, usvaja financijski plan i godišnji obračun, donosi statut uz prethodnu suglasnost osnivača, donosi druge opće akte ustanove u kulturi sukladno statutu te obavlja druge poslove određene zakonima, aktom o osnivanju i statutom.

(3) U upravno vijeće koje ima tri člana većinu imenuje osnivač iz redova istaknutih kulturnih i znanstvenih djelatnika, pravnih, ekonomskih i financijskih stručnjaka, a jednoga člana biraju svi radnici sukladno zakonu kojim se uređuju radni odnosi, ako posebnim zakonima nije drugačije određeno.

(4) U upravno vijeće koje ima pet članova, većinu imenuje osnivač iz redova istaknutih kulturnih i znanstvenih djelatnika, pravnih, ekonomskih i financijskih stručnjaka, jednoga bira stručno vijeće, a ako ono nije osnovano, stručni djelatnici ustanove u kulturi iz svojih redova, a jednoga biraju svi radnici sukladno zakonu kojim se uređuju radni odnosi, ako posebnim zakonima nije drugačije određeno.

(5) Za člana upravnog vijeća imenuje se osoba koja ima završen diplomski sveučilišni ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij ili s njim izjednačen studij odnosno koja ima završen preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij ili s njim izjednačen studij, osim ako posebnim zakonima nije drugačije određeno.

(6) Kada je osnivač ili suosnivač ustanove u kulturi Republika Hrvatska, članove upravnog vijeća iz stavaka 3. i 4. ovoga članka u ime osnivača imenuje i razrješuje ministar nadležan za kulturu sukladno aktu o osnivanju, a kada je osnivač ili suosnivač ustanove u kulturi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, članove upravnog vijeća iz stavaka 3. i 4. ovoga članka u ime osnivača imenuje i razrješuje izvršno tijelo.

(7) Sastav i broj članova upravnih vijeća ustanova u kulturi koje imaju više suosnivača mora biti sukladan suosnivačkim udjelima.

(8) Mandat članova upravnih vijeća ustanova u kulturi traje četiri godine.

(9) U slučaju razrješenja člana upravnog vijeća prije isteka mandata, novi član upravnog vijeća imenovat će se za preostali dio mandata razriješenog člana upravnog vijeća.

(10) Način izbora članova upravnoga vijeća, zadaće, donošenje odluka i druga pitanja u vezi s radom upravnoga vijeća uređuju se statutom ustanove u kulturi.

Članak 38.

Predstavnike osnivača u upravno vijeće imenuje i razrješuje ministar nadležan za kulturu za muzeje, arhive i knjižnice kojima je osnivač Republika Hrvatska, sukladno posebnim zakonima.

Članak 39.

(1) Ustanovom u kulturi upravlja ravnatelj.

(2) Ravnatelj predstavlja i zastupa ustanovu u pravnome prometu i pred javnopravnim tijelima te obavlja druge poslove predviđene zakonima, aktom o osnivanju i statutom.

(3) Ako ustanova u kulturi nema upravno vijeće, ravnatelj obavlja i poslove iz članka 37. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 40.

(1) Ravnatelja ustanove u kulturi kojoj je osnivač Republika Hrvatska imenuje i razrješuje ministar nadležan za kulturu uz prethodno mišljenje upravnog vijeća, ako je ono osnovano.

(2) Ako je Republika Hrvatska suosnivač ustanove u kulturi, ravnatelja imenuje i razrješuje ministar nadležan za kulturu uz prethodno pribavljeno mišljenje suosnivača i upravnog vijeća, ako je ono osnovano, a sukladno aktu o osnivanju.

(3) Ravnatelja ustanove u kulturi kojoj je osnivač ili suosnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imenuje i razrješuje izvršno tijelo, odnosno izvršna tijela više osnivača sporazumno, uz prethodno mišljenje upravnog vijeća, ako je ono osnovano, a način raspisivanja i provedbe postupka javnog natječaja za imenovanje ravnatelja pobliže se uređuje statutom ustanove i ugovorom osnivača.

(4) Ravnatelja ustanove u kulturi kojoj je osnivač pravna osoba u pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imenuje i razrješuje nadležno tijelo te pravne osobe propisano posebnim zakonima i statutom.

(5) Javni natječaj za imenovanje ravnatelja iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka raspisuje i provodi ustanova.

(6) Ne raspiše li ustanova iz stavka 5. ovoga članka javni natječaj za imenovanje ravnatelja u propisanome roku, natječaj će raspisati osnivač.

(7) Javni natječaj iz stavka 5. ovoga članka raspisuje se najkasnije tri mjeseca prije isteka mandata ravnatelja, a rok za podnošenje prijave ne može biti kraći od 30 dana.

(8) Uz prijavu na javni natječaj obvezno se prilaže program rada za četverogodišnje razdoblje na temelju kojega se imenuje ravnatelj.

(9) Ako osnivač odnosno osnivači iz stavaka 3. i 4. ovoga članka ne obave razrješenje i imenovanje ravnatelja ustanove u kulturi kojemu je istekao mandat ili ovlast vršitelja dužnosti

ravnatelja ustanove u kulturi, tijelo nadležno za provedbu nadzora nad zakonitošću rada i općih akata ustanove u kulturi iz članka 44. ovoga Zakona razriješit će dužnosti ravnatelja i imenovati vršitelja dužnosti ravnatelja bez provođenja javnoga natječaja do imenovanja ravnatelja odnosno vršitelja dužnosti ravnatelja od strane osnivača.

Članak 41.

(1) Za ravnatelja ustanove u kulturi može se imenovati osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij ili s njim izjednačen studij, koja se odlikuje stručnim, radnim i organizacijskim sposobnostima te ispunjava ostale uvjete određene posebnim zakonom, aktom o osnivanju ustanove ili njezinim statutom.

(2) Za vršitelja dužnosti ravnatelja može se do imenovanja ravnatelja, a najduže do godinu dana, bez provođenja javnog natječaja, imenovati osoba koja ima obrazovanje propisano stavkom 1. ovoga članka, a na ovu dužnost može se imenovati i osoba koja nije djelatnik ustanove.

(3) Vršitelja dužnosti ravnatelja ustanove u kulturi kojoj je osnivač Republika Hrvatska imenuje ministar nadležan za kulturu, a kod ustanova kojima je osnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) uprave izvršno tijelo osnivača.

(4) Po razrješenju s dužnosti ravnatelja ili nakon isteka mandata, osoba koja je prije obnašanja dužnosti bila zaposlena na neodređeno vrijeme u ustanovi u kulturi, ima pravo povratka na rad, odnosno rasporeda na radno mjesto jednake složenosti poslova, za koje je propisan isti stupanj obrazovanja i potrebno radno iskustvo u jednakom trajanju, odnosno pravo povratka na rad kod poslodavca kod kojeg je bila u radnom odnosu na neodređeno vrijeme prije početka obnašanja dužnosti ravnatelja, bez provedbe javnog natječaja, a što se pobliže uređuje sporazumom s poslodavcem.

Članak 42.

(1) Orkestri osnovani kao ustanove u kulturi imaju i glavnog dirigenta, koji je umjetnički voditelj ansambla.

(2) Glavnog dirigenta imenuje i razrješava ravnatelj ustanove na prijedlog umjetničkog osoblja sukladno aktu o osnivanju ustanove i statutu.

(3) Uvjeti za imenovanje i zadaće glavnog dirigenta pobliže se utvrđuju aktom o osnivanju ustanove ili njezinim statutom.

Članak 43.

(1) Ustanova u kulturi može imati stručno vijeće.

(2) Statutom ustanove pobliže se utvrđuje sastav i način osnivanja stručnog vijeća te broj njegovih članova.

Članak 44.

Nadzor nad zakonitošću rada i općih akata ustanove u kulturi obavlja ministarstvo nadležno za kulturu.

Članak 45.

Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao osnivač ustanove u kulturi može donijeti odluku o prestanku i statusnim promjenama ustanove samo uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za kulturu, ako prestanak i statusna promjena ustanove nemaju za posljedicu značajno umanjenje ostvarivanja javnih potreba u kulturi na njihovom području.

XIV. PRIJELAZNE ODREDBE**Članak 46.**

Postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona, nastaviti će se i dovršiti prema odredbama Zakona o financiranju javnih potreba u kulturi („Narodne novine“, br. 47/90., 27/93. i 38/09.), Zakona o kulturnim vijećima („Narodne novine“, br. 48/04., 44/09. i 68/13.) i Zakona o upravljanju javnim ustanovama u kulturi („Narodne novine“, br. 96/01. i 98/19.).

Članak 47.

Vijeća osnovana sukladno Zakonu o kulturnim vijećima („Narodne novine“, br. 48/04., 44/09. i 68/13.), nastavljaju s radom do isteka mandata, odnosno razrješenja.

Članak 48.

(1) Vlada Republike Hrvatske donijet će uredbu iz članka 14. stavka 8. ovoga Zakona u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministar nadležan za kulturu donijet će pravilnike iz članka 31. stavka 5. i članka 34. ovoga Zakona u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 49.

(1) Predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donijet će opći akt iz članka 14. stavka 7. te odluku iz članka 31. stavka 5. ovoga Zakona u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Predstavnička tijela županija, gradova i općina dužna su uskladiti svoje akte o osnivanju Vijeća sukladno odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana od njegova stupanja na snagu.

(3) Vijeća županija, gradova i općina osnovana sukladno Zakonu o kulturnim vijećima („Narodne novine“, br. 48/04., 44/09. i 68/13.), nastavljaju s radom do isteka mandata, odnosno razrješenja.

Članak 50.

Predstavnička tijela gradova koji imaju više od 10.000 stanovnika, a nemaju osnovana Vijeća, dužna su donijeti akt o osnivanju i akt o imenovanju članova Vijeća najkasnije do 31. prosinca 2022.

Članak 51.

Ustanove u kulturi dužne su uskladiti svoje statute i druge opće akte s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu.

XV. ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 52.**

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o financiranju javnih potreba u kulturi („Narodne novine“, br. 47/90., 27/93. i 38/09.), Zakon o kulturnim vijećima („Narodne novine“, br. 48/04., 44/09. i 68/13.) i Zakon o upravljanju javnim ustanovama u kulturi („Narodne novine“, br. 96/01. i 98/19.).

Članak 53.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Zakon o kulturnim vijećima („Narodne novine“, br. 48/04., 44/09. i 68/13.), Zakon o financiranju javnih potreba u kulturi („Narodne novine“, br. 47/90., 27/93. i 38/09.) i Zakon o upravljanju javnim ustanovama u kulturi („Narodne novine“, br. 96/01. i 98/19.), su zakoni koji uređuju rad kulturnih vijeća kao savjetodavnih tijela u postupku vrednovanja kulturnih programa te slijedom toga financiranje programa koji su iskazani kao javna potreba u kulturi, a u što je uključeno i upravljanje javnim ustanovama, čiji se programi između ostaloga sufinanciraju kao javne potrebe u kulturi. Imajući u vidu razvoj suvremene kulture, umjetnosti, kulturnih i kreativnih industrija, a s ciljem postizanja cjelovitog uređenja područja financiranja javnih potreba u kulturi, kroz postupak vrednovanja, sufinanciranja i upravljanja resursima, potrebno je predmetnu materiju urediti kroz jedinstveni akt koji bi obuhvaćao sve aspekte javnih potreba u kulturi, time bi se osigurala učinkovita raspodjela javnih sredstava, upravljanje i kontrola njihova korištenja.

Prvim Zakonom o kulturnim vijećima iz 2001. uvedene su promjene u sustav kulturne politike u Republici Hrvatskoj. Njegovim donošenjem omogućeno je uvođenje kulturnih vijeća pri ministarstvu nadležnom za kulturu te na lokalnoj i regionalnoj razini, dok je Zakonom o kulturnim vijećima iz 2004. uvedena obveza osnivanja kulturnih vijeća za sve županije i gradove s više od 30.000 stanovnika, s time da je 2013. došlo do smanjenja broja stanovnika iznad kojega se mora osnovati kulturno vijeće na 20.000 stanovnika.

U razdoblju od donošenja Zakona o kulturnim vijećima do danas, dogodile su se značajne promjene u postupku ostvarivanja zadaća kulturnih vijeća za raznorodne vrste umjetničkog i kulturnog stvaralaštva, čija područja djelovanja uređuje spomenuti Zakon. Dinamika promjena javnih potreba u kulturi u proteklih petnaest godina te nova iskustva unutar kulturnih i umjetničkih praksi uvjetovala su izmjenu dosadašnjeg kulturograma djelatnosti i njihova unaprjeđenja, a time i usklađivanja uloge kulturnih vijeća s aktualnim iskustvima iz prakse.

Prema važećem Zakonu o kulturnim vijećima, osnovano je osam kulturnih vijeća: Vijeće za glazbu i glazbeno-scenske umjetnosti, Vijeće za dramsku i plesnu umjetnost te izvedbene umjetnosti, Vijeće za knjižnu, nakladničku i knjižarsku djelatnost, Vijeće za vizualne umjetnosti, Vijeće za kulturno-umjetnički amaterizam, Vijeće za inovativne umjetničke i kulturne prakse, Vijeće za međunarodnu kulturnu suradnju i Vijeće za financiranje međunarodnih projekata. Do sada su se zadaće navedenih vijeća, sadržane u iznošenju stručnih prijedloga iz nadležnih područja u okviru postupka utvrđivanja programa javnih potreba u kulturi, odvijale u skladu sa Zakonom o kulturnim vijećima, Zakonom o financiranju javnih potreba u kulturi i Pravilnikom o izboru i utvrđivanju programa javnih potreba u kulturi („Narodne novine“, broj 55/16.).

S obzirom na prethodno navedeno, predloženim zakonom, osim ukidanja Vijeća za financiranje međunarodnih projekata, koje nije zaživjelo u praksi, izmijenit će se dosadašnji naziv Vijeća za dramsku i plesnu umjetnost te izvedbene umjetnosti u Vijeće za dramsku i plesnu umjetnost, Vijeća za glazbu i glazbeno-scenske umjetnosti u Vijeće za glazbenu i glazbeno-scensku umjetnost, Vijeća za knjižnu, nakladničku i knjižarsku djelatnost u Vijeće za knjigu i nakladništvo, Vijeća za inovativne umjetničke i kulturne prakse u Vijeće za

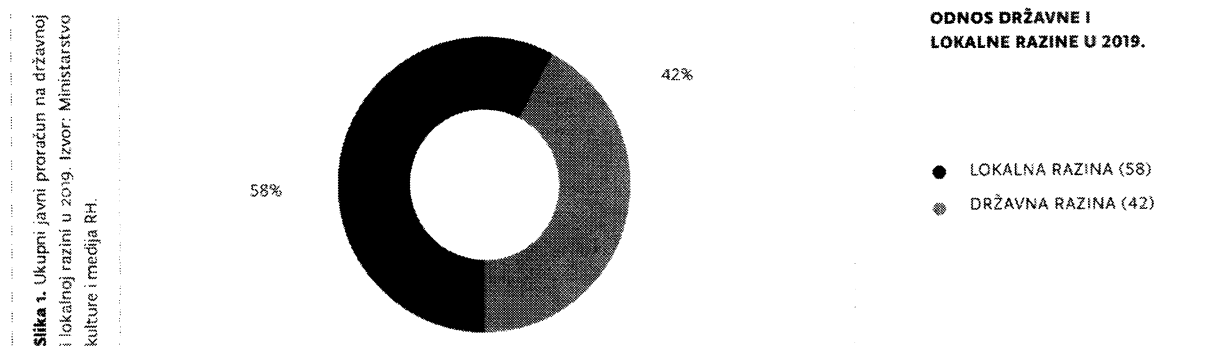
interdisciplinarne i nove umjetničke i kulturne prakse, sukladno sveobuhvatnom kontekstu tih kulturnih područja.

Također, imajući u vidu okolnost da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne koriste u dovoljnoj mjeri ulogu kulturnih vijeća u predlaganju javnih potreba u kulturi, snižava se propisana granica za osnivanje kulturnih vijeća u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, a kako bi se osiguralo racionalno i transparentno dodjeljivanje financijskih sredstava za javne potrebe u kulturi i u manjim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

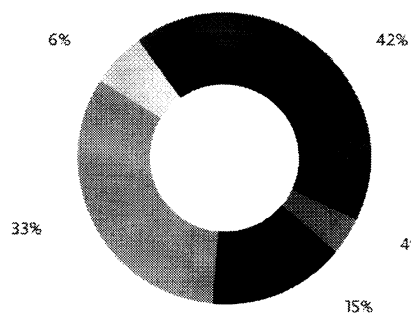
Precizirat će se rad kulturnih vijeća kako bi se naglasila savjetodavna uloga vijeća i otklonile dvojbe u praksi koje su se zbog neujednačenih termina (prijedlozi, mišljenja, odluke) otvarale u pojedinim odredbama važećeg Zakona o kulturnim vijećima. Imajući u vidu status kulturnih vijeća, kao savjetodavnih tijela ministra nadležnog za kulturu, ukazalo se svrsishodnim da u slučaju razrješenja ministra nadležnog za kulturu koji je obavio njihova imenovanja, članovi Vijeća svoj mandat stave na raspolaganje radi čega je takva mogućnost i predviđena.

Dosadašnje iskustvo rada također je ukazalo na potrebu preciziranja odredbi koje se tiču razloga za razrješenje člana kulturnog vijeća prije isteka mandata i sukoba interesa, pa su na jasniji način definirani razlozi koji predstavljaju potencijalni sukob interesa, obvezu izuzimanja iz raspravljanja i odlučivanja u slučaju postojanja tih razloga, uz istovremeno sankcioniranje nepridržavanja ovih odredaba razrješenjem prije isteka mandata.

Kulturne djelatnosti financiraju se na temelju Zakona o financiranju javnih potreba u kulturi, koji je donesen u studenom 1990. i pretrpio je izmjene na način da je većina odredbi brisana, a preostale odredbe ne zadovoljavaju potrebe novog načina rada i postupanja u financiranju javnih potreba u kulturi. Navedenim Zakonom utvrđeno je da se sredstva za javne potrebe u kulturi osiguravaju u državnom proračunu te u proračunima županija, Grada Zagreba, gradova i općina. Sredstva za financiranje javnih potreba u kulturi mogu se osigurati osnivanjem zaklada, fondova te na drugi način u skladu sa zakonom.

Slika 2. Ukupni javni proračun na državnoj te regionalnim (županije) i lokalnim razinama (Grad Zagreb, gradovi i općine) u 2019. Izvor: Ministarstvo kulture i medija RH.

**PRORAČUN ZA KULTURU
PREMA UKUPNOJ JAVNOJ
PRORAČUNSKOJ RAZINI
ZA KULTURU U 2019.**

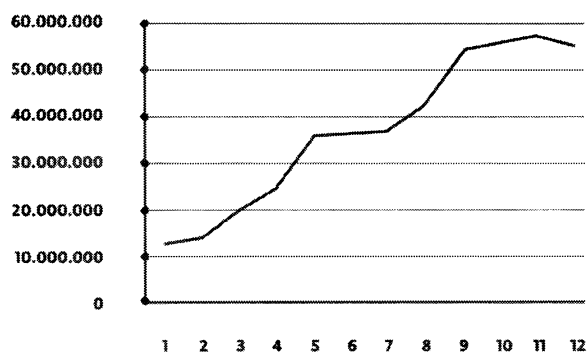
- DRŽAVNA RAZINA (42)
- ŽUPANIJE (4)
- GRAD ZAGREB (15)
- GRADOVI (33)
- OPĆINE (6)

U Republici Hrvatskoj u kulturi je dominantno financiranje iz javnih izvora, iz državnog proračuna na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnim razinama. Ta se ulaganja s razine središnje, regionalne i lokalne vlasti razlikuju u opsegu i mogu oscilirati iz godine u godinu. Javna izdvajanja za kulturu u razdoblju od 2016. do 2019. bila su veća na lokalnoj razini nego na državnoj razini. Kod izdvajanja za kulturu na državnoj razini u istom razdoblju vidljiv je rast postotka od 0,66 % do 0,96 % u odnosu na ukupni proračun Republike Hrvatske.

INDIKATORI KULTURE	2016.	2017.	2018.	2019.
IZVRŠENI PRORAČUN RH (HRK)	138.836.599.540,26	163.925.950.625,30	129.586.736.195,12	139.870.063.863,99
UKUPNI LOKALNI PRORAČUNI (HRK)	28.392.011.653,70	29.845.454.676,89	28.289.083.384,89	35.506.993.253,00
MINISTARSTVO KULTURE RH (HRK)	913.229.308,43	994.732.662,24	1.215.002.857,11	1.345.171.364,23
LOKALNI PRORAČUNI ZA KULTURU (HRK)	1.440.805.047,05	1.472.269.910,96	1.630.425.822,59	1.840.645.069,00
BDP RH (TRŽIŠNE CIJENE)	345.166.000.000,00	365.643.000.000,00	381.798.735.585,21	402.336.764.489,62
BROJ STANOVNIKA RH (2011.)	4.290.612	4.290.612	4.290.612	4.290.612
UDIO KULTURE U PRORAČUNU RH	0,66 %	0,61 %	0,94 %	0,96 %
UDIO KULTURE U SVIM PRORAČUNIMA (DRŽAVNIM I LOKALNIM)	1,41 %	1,27 %	1,80 %	1,82 %
UDIO KULTURE U BDP-U RH	0,68 %	0,67 %	0,75 %	0,79 %
UDIO KULTURE PO STANOVNIKU (HRK)	548,65	574,98	663,18	742,51

Tablica 2. Indikatori kulture u razdoblju 2016. – 2019. Izvor: Ministarstvo kulture i medija RH.

Jedan od važnih izvora financiranja kulture u državnom proračunu Republike Hrvatske jesu prihodi za posebne namjene, od kojih su za područje kulture relevantni prihodi od igara na sreću i prihodi od spomeničke rente.

Slika 4. Prihodi od igara na sreću namijenjeni području kulture.
Izvor: Ministarstvo kulture i medija RH.

Slika 5. Prihodi od spomeničke rente. Izvor: Ministarstvo kulture i medija RH.

Financiranje kulture jedan je od najznačajnijih instrumenata kulturne politike. S obzirom na navedeno potrebno je financiranje javnih potreba u kulturi prilagoditi suvremenim potrebama i načinima financiranja, novelirati obuhvat i definiciju javnih potreba u kulturi, uskladiti postupak dodjele sredstava za financiranje javnih potreba u kulturi i postupak donošenja odluka o financiranju na razini Republike Hrvatske i na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i druge mogućnosti financiranja javnih potreba u kulturi.

Također, predloženim zakonom će se urediti financiranje ustanova u kulturi na način da se definiraju sredstva za rad ustanova u kulturi, kao i da njihovu visinu utvrđuje osnivač ustanove na temelju programa rada i razvitka i financijskog plana, čime će se osigurati stabilnost u financiranju ustanova.

S obzirom na to da važeći Zakon o financiranju javnih potreba u kulturi, ne uređuje postupak dodjele nekretnina, predloženim zakonom će se urediti da tijelo državne uprave nadležno za upravljanje nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske može ministarstvu nadležnom za kulturu dati na upravljanje nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske, koje ono daje u zakup javnim natječajem fizičkim i pravnim osobama koje djeluju u području kulture za potrebe kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, produkcije, distribucije, edukacije i sudjelovanja u kulturi, za čuvanje građe koja ima status kulturnog dobra te kada obavljaju djelatnost koja je od interesa za Republiku Hrvatsku prema posebnom propisu. Navedene nekretnine ministarstvo nadležno za kulturu može dodijeliti i neposrednom pogodbom pravnoj osobi čija je djelatnost od posebnog interesa za kulturni razvitak svih krajeva Republike Hrvatske, temeljem kriterija koje propisuje Vlada Republike Hrvatske uredbom.

Nadalje, potrebno je urediti pravila trošenja financijskih sredstava i osigurati transparentnost i kontrolu trošenja sredstava. S obzirom na navedeno, onemogućit će se dvostruko financiranje istih programa i projekata iz državnih te lokalnih i područnih (regionalnih) proračuna te će se uvesti obveza financijskog izvještavanja koje će obuhvatiti popis svih prihoda te izravnih i neizravnih troškova koji su nastali tijekom i u svrhu provedbe programa i projekta.

Predloženim zakonom uredit će se sukladno članku 48. Zakona o proračunu („Narodne novine“, broj 144/21.), višegodišnje financiranje programa i projekata u kulturi što će omogućiti kontinuitet u višegodišnjem planiranju sredstava namijenjenih financiranju razvojnih (kapitalnih) projekata, a čime će se osigurati izvjestan i transparentan izvor prihoda iz državnog

proračuna korisnicima, postizanje utvrđenih ciljeva, unaprjeđenje sustava financiranja razvojnih projekata, kao i završetak i implementacija cjelovitih projekata. Višegodišnje financiranje u okviru financiranja javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske, provodilo bi se na način da se omogući financiranje programa i projekata prijavljenih na javni poziv kroz više godina (ovisno o dinamici izvršenja programa i projekata). Time bi se postigla prijeko potrebna stabilnost u provođenju programa i projekata, smanjila financijska neizvjesnost, a dugoročno osigurala održivost. Ovim načinom financiranja obuhvatili bi se programi i projekti koji se kontinuirano provode iz godine u godinu kao i veći infrastrukturni projekti.

Zakon o upravljanju javnim ustanovama u kulturi donesen je u studenom 2001. i njime su uređena neka pitanja ustrojstva i upravljanja ustanovama u kulturi na poseban način u odnosu na Zakon o ustanovama („Narodne novine“, br. 76/93., 29/97. - ispravak, 47/99. - ispravak, 35/08. i 127/19.), tj. s obzirom na posebnost samih ustanova u kulturi, pojedina su rješenja detaljizirana. Predloženim zakonom potrebno je novelirati sustav upravljanja ustanovama u kulturi, sastav i način izbora članova upravnih vijeća, uvjete i način imenovanja ravnatelja ustanova u kulturi te osnivanje stručnog vijeća.

Postojećim Zakonom o upravljanju javnim ustanovama u kulturi uređen je sastav upravnih vijeća ustanova te se predviđa zastupljenost stručnih djelatnika u tom tijelu. Međutim, člankom 164. Zakona o radu („Narodne novine“, br. 93/14., 127/17. i 98/19.), propisano je da jedan član tijela upravljanja ustanove mora biti predstavnik svih radnika. Imajući u vidu navedeno, predloženim zakonom uzeta je u obzir ova zakonska obveza, kako bi se osigurala zastupljenost svih radnika u upravnom vijeću.

Uvjete za imenovanje ravnatelja ustanove u kulturi potrebno je uskladiti sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, br. 123/03., 105/04., 174/04., 2/07. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07., 45/09., 63/11., 94/13., 139/13., 101/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 60/15. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 131/17.) i Zakonom o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju („Narodne novine“, br. 107/07. i 118/12.), koji uređuju pitanja vrste i stjecanja visokog obrazovanja te akademskih i stručnih naziva i akademskih stupnjeva.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Donošenjem predloženog Zakona o kulturnim vijećima i financiranju javnih potreba u kulturi uredit će se:

- obuhvat javnih potreba u kulturi za koje se sredstva osiguravaju u državnom proračunu i proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
- postupak dodjele sredstava za financiranje javnih potreba u kulturi na razini Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
- upravljanje nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te davanje u zakup javnim natječajem fizičkim i pravnim osobama koje djeluju u području kulture za potrebe kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, produkcije, distribucije, participacije i edukacije, sudjelovanja u kulturi, za čuvanje građe koja ima status kulturnog dobra te kada obavljaju djelatnost koja je od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku prema posebnom propisu
- postići će se transparentnost u korištenju sredstava i kontrola trošenja sredstava, onemogućit će se dvostruko financiranje istih programa i projekata iz državnih te lokalnih i područnih (regionalnih) proračuna te će se uvesti obveza financijskog

- izvještavanja koje će obuhvatiti popis svih prihoda te izravnih i neizravnih troškova koji su nastali tijekom i u svrhu provedbe programa i projekta
- višegodišnje financiranje programa i projekata čime će se postići kontinuitet u višegodišnjem planiranju sredstava namijenjenih financiranju razvojnih (kapitalnih) projekata
 - osnivanje i uloga kulturnih vijeća, područje djelokruga i nazivi kulturnih vijeća s ciljem jasnijeg preciziranja djelokruga rada kulturnih vijeća
 - rad kulturnih vijeća kako bi se naglasila savjetodavna uloga vijeća
 - razlozi koji predstavljaju potencijalni sukob interesa kod člana kulturnog vijeća, obvezu izuzimanja iz raspravljanja i odlučivanja u slučaju postojanja tih razloga, uz istovremeno sankcioniranje nepridržavanja ovih odredaba razrješenjem prije isteka mandata
 - upravljanje ustanovama u kulturi, sastav i način izbora članova upravnih vijeća, uvjeti i način imenovanja ravnatelja ustanova u kulturi te osnivanje stručnog vijeća
 - sastav upravnih vijeća ustanova u kulturi uskladit će se sa Zakonom o radu
 - uvjeti za imenovanje ravnatelja ustanove u kulturi uskladit će se sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i Zakonom o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim člankom propisuje se predmet i obuhvat ovoga Zakona.

Uz članak 2.

Određuje se značenje pojedinih pojmova koji se koriste u Zakonu.

Uz članak 3.

Ovim člankom definira se rodna neutralnost.

Uz članak 4.

Određuju se djelatnosti i područja javnih potreba u kulturi za koja se sredstva osiguravaju u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Uz članak 5.

Ovim člankom propisuje se da predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave programom utvrđuje javne potrebe u kulturi na temelju svojih interesa. Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dodjelom sredstava osiguravaju ravnomjeran kulturni razvitak te u svojim proračunima utvrđuju sredstva za ustanove kojima su osnivači i/ili suosnivači. Odluke o sredstvima koja su namijenjena za programe i projekte navedenih ustanova donose se uz prethodno savjetovanje s nadležnim kulturnim vijećima te se javno objavljuju na službenim mrežnim stranicama osnivača.

Uz članak 6.

Propisuje se da se sredstva za financiranje javnih potreba u kulturi na razini Republike Hrvatske osiguravaju u državnom proračunu putem ministarstva nadležnog za kulturu, a sredstva za financiranje javnih potreba u kulturi za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave osiguravaju se u proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Također se propisuje da sredstva za financiranje javnih potreba u kulturi osiguravaju i tijela državne uprave u okviru svojih interesa za programe i projekte iz svojega djelokruga.

Uz članak 7.

Ovim člankom uređuje se raspisivanje javnog poziva za dodjelu sredstava za financiranje javnih potreba u kulturi.

Uz članak 8.

Propisuju se iznimne situacije u kojima se financijska sredstva mogu dodijeliti izravno, bez objave javnog poziva te postotak ukupnih sredstava koji smije biti dodijeljen bez objave javnog poziva.

Uz članak 9.

Propisuje se što uključuju sredstava za financiranje javnih potreba u kulturi koje davatelj sredstava putem javnog poziva dodjeljuje pravnim osobama kojima nije osnivač te fizičkim osobama.

Uz članak 10.

Propisuje se obveza primjene pravila o državnim potporama i potporama male vrijednosti na sve pojedinačne i programe državnih potpora i potpora male vrijednosti iz ovoga Zakona.

Uz članak 11.

Propisuje se što uključuju sredstva za rad ustanova u kulturi koja osigurava osnivač ili suosnivači te način na koji osnivač određuje visinu tih sredstava. Također, propisuje se da se sredstva za rad ustanova u kulturi osiguravaju i iz vlastitih prihoda, donacijama, sponzorstvima, darovanjima te da se vlastiti prihodi mogu koristiti isključivo za razvoj djelatnosti ustanove koja ih je ostvarila.

Uz članak 12.

Propisuje se tko utvrđuje programe i projekte ustanova u kulturi, obveza objave istih na službenih stranicama ustanove te obveza dostave osnivaču izvješća o izvršenju programa rada i razvitka ustanove te izvješća o izvršenju financijskog plana ustanove.

Uz članak 13.

Određuje se da ustanove u kulturi kojima je osnivač Republika Hrvatska i/ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave vode financijsko poslovanje i računovodstvo u skladu s propisima za proračunske korisnike.

Uz članak 14.

Propisuje se davanje nekretnina i prostora za rad u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave fizičkim i pravnim osobama koje djeluju u području kulture te uvjeti dodjele navedenih nekretnina.

Uz članak 15.

Propisuje se osnivanje i uloga kulturnih vijeća u kreiranju i ostvarivanju kulturnih politika.

Uz članak 16.

Propisuje se osnivanje kulturnih vijeća pri ministarstvu nadležnom za kulturu.

Uz članak 17.

Propisuje se sastav kulturnih vijeća osnovanih pri ministarstvu nadležnom za kulturu.

Uz članak 18.

Propisuje se postupak izbora članova kulturnih vijeća pri ministarstvu nadležnom za kulturu.

Uz članak 19.

Određuje se trajanje mandata članova kulturnih vijeća te razlozi za njihovo razrješenje prije isteka navedenog razdoblja.

Uz članak 20.

Uređuje se osnivanje i imenovanje kulturnih vijeća za područje županije i grada koji ima više od 10.000 stanovnika.

Uz članak 21.

Uređuje se osnivanje i imenovanje stručnih povjerenstava u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koje nemaju osnovana kulturna vijeća.

Uz članak 22.

Propisuje se rad kulturnih vijeća.

Uz članak 23.

Propisuju se razlozi zbog kojih je član kulturnog vijeća dužan izuzeti se iz raspravljanja i odlučivanja.

Uz članak 24.

Određuje se da stručne, administrativne, tehničke i druge poslove potrebne za rad kulturnih vijeća i Nacionalnog vijeća za kulturu obavlja ministarstvo nadležno za kulturu. Župan,

gradonačelnik i općinski načelnik osiguravaju obavljanje stručnih, administrativnih, tehničkih i drugih poslova potrebnih za rad kulturnih vijeća jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te sredstva potrebna za njihov rad.

Uz članak 25.

Propisuje se imenovanje povjerenstva u slučaju transverzalnih i interdisciplinarnih projekata, a koje se sastoji od imenovanih članova kulturnih vijeća i po potrebi dodatnih stručnjaka.

Uz članak 26.

Uređuje se ovlast za sazivanje, predsjedavanje i sastav Nacionalnog vijeća za kulturu, kao savjetodavnog tijela za pružanje stručne pomoći pri izradi i praćenju srednjoročnih i dugoročnih akata strateškog planiranja.

Uz članak 27.

Uređuje se donošenje odluke o dodjeli financijskih sredstava.

Uz članak 28.

Propisuje se postupak prigovora na odluku o dodjeli financijskih sredstava.

Uz članak 29.

Uređuje se sklapanje ugovora o financiranju s prijaviteljem programa i projekta kojem su odobrena financijska sredstva.

Uz članak 30.

Uređuje se višegodišnje financiranje sukladno zakonu kojim se uređuje planiranje, izrada, donošenje i izvršavanje proračuna.

Uz članak 31.

Propisuje se nadzor nad namjenskim trošenjem sredstava odobrenih ugovorom o financiranju za vrijeme provođenja i/ili po završetku programa ili projekta.

Uz članak 32.

Određuje se da sredstva koja su dodijeljena korisniku financijskih sredstava na temelju ugovora o financiranju sukladno odredbama ovoga Zakona, ne mogu biti predmet ovrhe u smislu odredaba zakona kojim se uređuje ovršni postupak, osim u slučaju zahtjeva davatelja financijskih sredstava za povrat sredstava.

Uz članak 33.

Propisuju se slučajevi u kojima davatelj financijskih sredstava ima pravo raskinuti ugovor o financiranju.

Uz članak 34.

Propisuje se obveza izvještavanja jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave o realizaciji financiranja javnih potreba u kulturi za prethodnu godinu.

Uz članak 35.

Uređuje se osnivanje ustanova u kulturi te se propisuje da ustanove u kulturi djelatnost obavljaju kao javnu službu.

Uz članak 36.

Propisuje se da su tijela ustanove u kulturi ravnatelj, upravno vijeće i stručno vijeće, osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Uz članak 37.

Uređuje se imenovanje upravnog vijeća ustanove u kulturi, sastav i broj članova upravnog vijeća te mandat članova.

Uz članak 38.

Propisuje se da predstavnike osnivača u upravno vijeće imenuje i razrješuje ministar nadležan za kulturu za muzeje, arhive i knjižnice kojima je osnivač Republika Hrvatska, sukladno posebnom zakonu.

Uz članak 39.

Propisuje se da ustanovom u kulturi upravlja ravnatelj. Ravnatelj predstavlja i zastupa ustanovu u pravnome prometu i pred javnopravnim tijelima te obavlja druge poslove predviđene zakonima, aktom o osnivanju i statutom.

Uz članak 40.

Ovaj članak uređuje imenovanje i razrješenje ravnatelja ustanove u kulturi.

Uz članak 41.

Propisuju se uvjeti za imenovanje ravnatelja ustanove u kulturi, odnosno vršitelja dužnosti ravnatelja.

Uz članak 42.

Uređuje se imenovanje i razrješenje glavnog dirigenta orkestra.

Uz članak 43.

Propisuje se osnivanje stručnog vijeća u ustanovi u kulturi.

Uz članak 44.

Propisuje se nadzor nad zakonitošću rada i općih akata ustanove u kulturi.

Uz članak 45.

Uređuje se prestanak i statusne promjene ustanove u kulturi kojoj je osnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Uz članke 46. do 52.

Uređuju se prijelazne i završne odredbe.

Uz članak 53.

Propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Na 11. sjednici Hrvatskoga sabora, održanoj 13. svibnja 2022. donesen je zaključak da se prihvaća Prijedlog zakona te su predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga zakona upućene sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja iznesena u raspravi.

Sukladno primjedbama Odbora za zakonodavstvo dorađen je pravno i nomotehnički izričaj odredbi članaka 2., 5., 6., 7., 8., 11., 14., 15., 19., 21., 22., 24., 25., 28., 49. i 50. Konačnog prijedloga zakona.

Razmotrena je primjedba Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora da je potrebno preispitati opstojnost odredbe članka 19. stavka 4. predloženog zakona s obzirom na svrhu osnivanja Vijeća. Naime, člankom 19. stavkom 4. propisuje se da član Vijeća stavlja mandat na raspolaganje ako prestane mandat ministru nadležnom za kulturu koji je donio odluku o njegovom imenovanju. Vijeće je stručno savjetodavno tijelo koje se osniva za pojedina područja kulturnog i umjetničkog stvaralaštva te sukladno tome ministar nadležan za kulturu ima diskrecijsko pravo birati svoje savjetodavno tijelo.

Slijedom rasprave na sjednici Hrvatskoga sabora prihvaćen je prijedlog zastupnice Urše Raukar - Gamulin i zastupnika Željka Pavića o potrebi propisivanja zadaća upravnog vijeća te je u članak 37. dodan novi stavak 2. kojim se propisuju zadaće upravnog vijeća.

Prihvaćen je prijedlog zastupnice Urše Raukar - Gamulin i zastupnika Željka Pavića o sastavu upravnog vijeća i o tome da više članova upravnog vijeća treba biti iz same ustanove. U članku 37. dodan je novi stavak 4. koji propisuje da se u upravno vijeće koje ima pet članova

pored jednog člana kojeg biraju svi radnici ustanove bira i jedan član iz redova stručnog vijeća odnosno stručnih djelatnika ustanove.

Prihvaćena je primjedba zastupnika Gorana Ivanovića o propisivanju više stručne sprema kao uvjeta za imenovanje člana upravnog vijeća te je u članak 37. stavak 5. dodano da se za člana upravnog vijeća imenuje osoba koja ima završen preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij ili s njim izjednačen studij.

Prihvaćena je primjedba zastupnice Urše Raukar - Gamulin i zastupnika Željka Pavića o imenovanju ravnatelja ustanove u kulturi uz mišljenje upravnog vijeća te je u članku 40. stavku 1. do 3. propisano da ravnatelja ustanove u kulturi imenuje ministar nadležan za kulturu odnosno izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave uz prethodno mišljenje upravnog vijeća ako je ono osnovano.

Predlagatelj je dodatno doradio članak 22. te je dodan novi stavak 5. kojim se propisuje da se pristup informacijama sadržanim u zapisniku o radu Vijeća o predloženom iznosu financijske potpore za pojedini program i projekt i načinu na koji je pojedini član Vijeća glasovao ograničava kako bi se izbjegao mogući pritisak na članove Vijeća i time ograničilo njihovu slobodu u izražavanju mišljenja, imajući u vidu da se radi o prijedlogu Vijeća na temelju kojeg davatelj sredstava donosi odluku o financiranju te potrebi da se članovi Vijeća zaštite od eventualnih utjecaja prijavitelja programa i projekata.

Također, dodatno je dorađen članak 40. te je dodan novi stavak 9. kojim se propisuje da će tijelo nadležno za provedbu nadzora nad zakonitošću rada i općih akata ustanove u kulturi razriješiti dužnosti ravnatelja i imenovati vršitelja dužnosti ravnatelja bez provođenja javnog natječaja do imenovanja ravnatelja odnosno vršitelja dužnosti ravnatelja u situaciji kada osnivač ne obavi razrješenje i imenovanje ravnatelja ustanove u kulturi kojemu je istekao mandat ili ovlast vršitelja dužnosti ravnatelja, kako bi se osigurao kontinuitet i nesmetan rad ustanove u kulturi.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Predlagatelj nije prihvatio prijedlog da se nekretnine i prostori za rad mogu dodijeliti bez naknade fizičkim i pravnim osobama koje djeluju u području kulture za potrebe kulturnog i umjetničkog stvaralaštva. Davatelj nekretnine može utvrditi posebnu visinu naknade za korištenje nekretnine prema kriterijima ekonomske održivosti obavljanja pojedine kulturne djelatnosti i namjeni nekretnine, a ne na temelju tržišno najpovoljnije ponude. Također, davatelj nekretnine utvrđuje kriterije ekonomske održivosti i društvenih interesa obavljanja pojedine kulturne djelatnosti i namjenu nekretnine.

Predlagatelj nije prihvatio prijedlog da se zakon ujednači s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge. Zakon kao normativni akt je po svojoj snazi iznad Uredbe te se primjenjuje u opsegu kako je definirano uvodnim odredbama.

Nije prihvaćen prijedlog da se jedinicama lokalne samouprave propiše obveza osiguranja sredstava u iznosu od najmanje 0,3% ukupnog proračuna koja će se koristiti za redoviti rad udruga u promicanju kulturno-umjetničkog amaterizma. Člankom 5. stavkom 2. predloženog zakona propisuje se da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

dodjelom sredstava osiguravaju ravnomjeran kulturni razvitak. Prema Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave slobodno raspolažu prihodima u okviru svoga samoupravnog djelokruga.

Također, nije prihvaćen prijedlog da se kao uvjet za imenovanje ravnatelja ustanove u kulturi propiše uvjet o pet godina staža u kulturi. Aktom o osnivanju ustanove ili njezinim statutom određuju se ostali uvjeti koje mora ispunjavati ravnatelj ustanove u kulturi, pored uvjeta propisanih ovim Zakonom.

Vezano uz raspravu da se propiše da ravnatelj ustanove u kulturi nema pravo povratka nakon proteka dvaju uzastopnih mandata na radno mjesto kod poslodavca kod kojeg je bio u radnom odnosu na neodređeno vrijeme prije početka obnašanja dužnosti ravnatelja, namjera je predlagatelja da se omogući mobilnost stručnjaka u ustanovama u kulturi radi podizanja razine i kvalitete rada, a da se istodobno nakon isteka mandata mogu vratiti na staro radno mjesto.

Razmotren je prijedlog da se propiše da upravno vijeće upravlja ustanovom u kulturi. Ravnatelj vodi rad i poslovanje ustanove, upravlja ustanovom svakodnevno te je odgovoran za njezino poslovanje, dok se upravno vijeće sastaje povremeno i ima nadzornu ulogu.

Predlagatelj nije prihvatio prijedlog da se članovi kulturnih vijeća razriješe stupanjem na snagu Zakona s obzirom da bi to onemogućilo redovito funkcioniranje i obavljanje propisanih zadaća kulturnih vijeća.

Ostala mišljenja, prijedlozi i primjedbe na Prijedlog zakona iz rasprave na sjednici Hrvatskoga sabora nisu bili izravno vezani uz Prijedlog zakona.

Primjedbe koje su iznesene na sjednici Hrvatskoga sabora, a istoga su sadržaja kao i one koje su istaknute na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću, nisu prihvaćene uvažavajući obrazloženje koje je navedeno kao odgovor predlagateljima.